

Tornio

Rajatton Tornio 2035

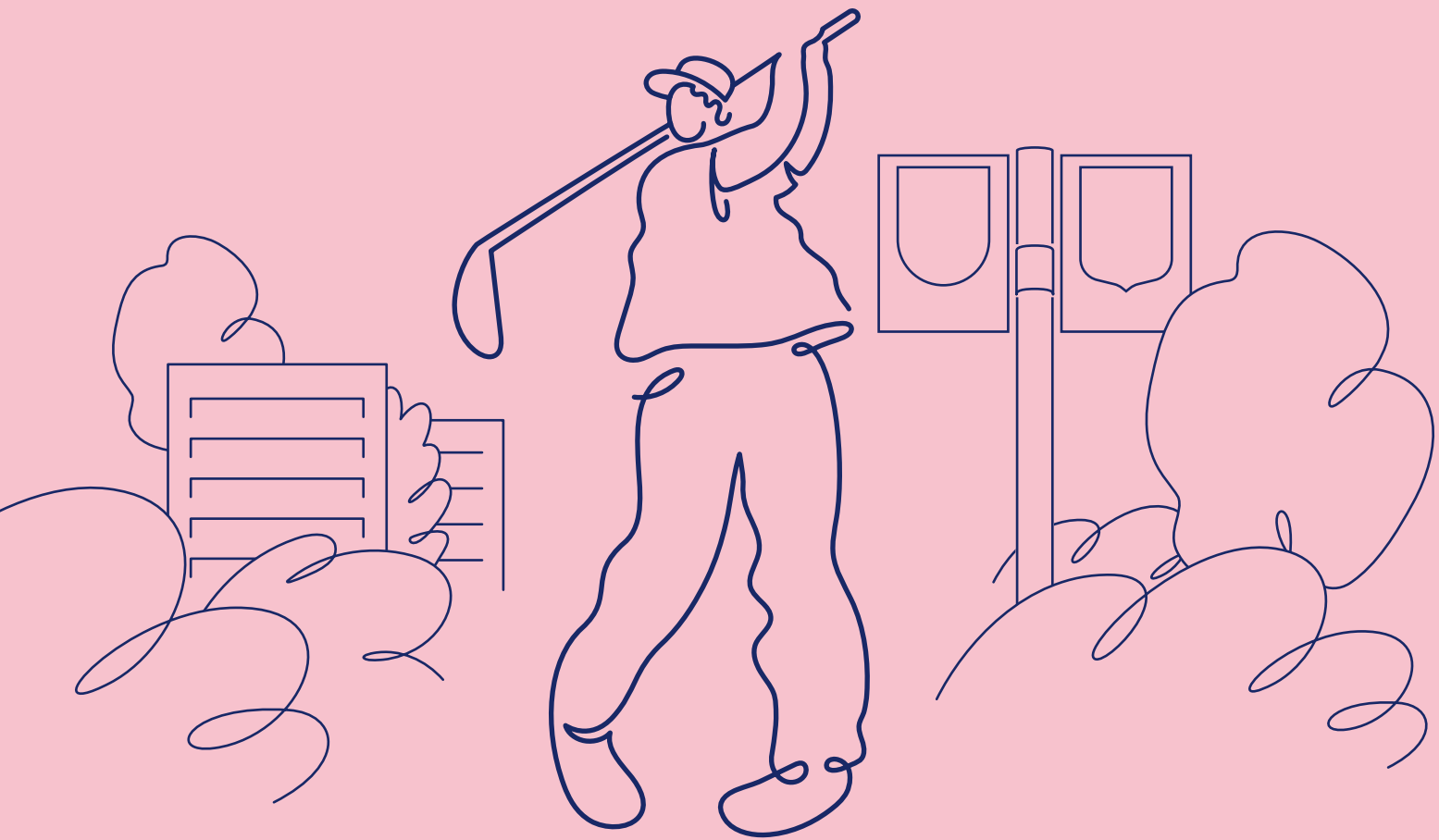

Tornio

Sisällysluettelo

TORNION
KAUPUNGINVALTUUSTO
HYVÄKSYTTY 24.2.2026 § 13

Johdanto	s. 4
Visio: Rajaton Tornio 2035	s. 6
Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet	s. 8
Kaupunkistrategian painopistealueet, tavoitteet ja toimenpiteet 2026–2030	s. 10
Tornion kaupungin kärkihankkeet 2026–2030	s. 22
Strategiamittarit	s. 24
Kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi	s. 26
Kaupunkistrategian toteuttamisohjelmat	s. 28
Tornion kaupunkistrategia 2035 – tiivistelmä	s. 30

1. Johdanto

Uuden vision mukaan Tornio 2035 on rajaton kaupunki, jossa tulevaisuutta rakennetaan yhdessä.

Tornion uusi kaupunkistrategia kokoaa yhteen kotikaupunkimme kehittämisen päälinjaukset ja painopisteet vuosille 2026–2030.

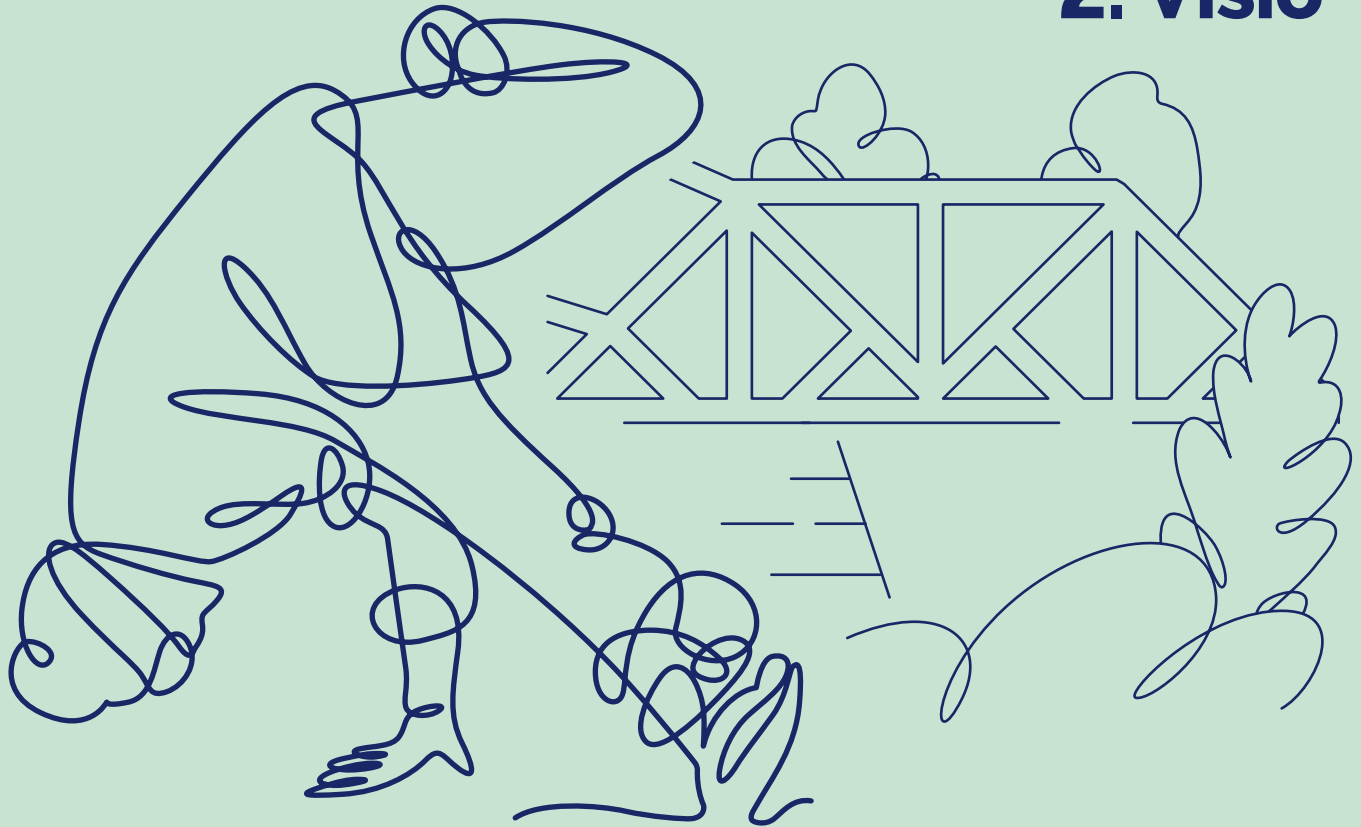
Kaupungin toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kaupunkistrategian mukaisesti ja vuosittainen talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kaupunkistrategiaa ja edellytykset kaupungin tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tornion kaupunkistrategiassa linjattujen toimenpiteiden avulla on määrä edistää torniolaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä vahvistaa kaupungin elinvoimaa.

Kaupunkistrategian ajanmukaisuutta arvioidaan vähintään kerran valtuustokaudessa.

Rajaton Tornio 2035 kaupunkistrategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.2.2026 § 13

2. Visio

Rajaton Tornio 2035

Tornio 2035 on rajaton kaupunki, jossa tulevaisuutta rakennetaan yhdessä.

Tornio on elinvoimainen, kansainvälinen ja kestävästi kasvava pohjoismaisen yhteistyön suunnannäyttjä, joka muodostaa kaksoiskaupungin yhdessä Ruotsin Haaparannan kanssa.

Rajattomuus on Tornion tapa toimia. Se on asenne, joka näkyy rohkeutena tehdä toisin, avoimuutena uusille ideoille ja yhteistyönä, joka ei tunne rajoja. Tornio ylittää rajoja palveluissa, kumppanuuksissa ja ajattelussa ja rakentaa tulevaisuutta, jossa kaikki voivat onnistua.

Rajaton Tornio on yhteisö, jossa erilaisuus on voima, paikallisuus ja kansainvälisyys kulkevat käsi kädessä ja arki sujuu mutkattomasti. Täällä on tilaa elää, kasvaa ja unelmoida – turvallisesti, rohkeasti ja kestävästi.

Tornio on rajaton kaupunki: avoin, aito ja yhdessä uudistuva.

3. Toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

TOIMINTA-AJATUS

Hyvän elämän ja kestäväen kasvun mahdollistaja

Tornio tukee asukkaidensa hyvinvointia ja arjen sujuvuutta järjestämällä palveluja vastuullisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Kaupunki huolehtii turvallisesta ja viihtyisästä elinympäristöstä, edistää yhteisöllisyyttä sekä tarjoaa asukkaille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa yhteisönsä kehittämiseen.

Tornio edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää kehitystä. Kaupunki rakentaa teoillaan elinvoimaa ja edistää yrittäjyyttä.

TOIMINTAPERIAATTEET

Kestävä

Toimimme vastuullisesti ja kestävästi huomioiden toimintassamme ympäristön, talouden ja ihmisen hyvinvoinnin väliset yhteydet.

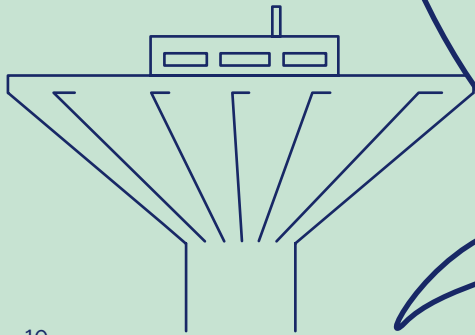
Rohkea

Meillä on kykyä uudistua rohkeasti, mutta vastuullisesti. Meillä on rohkeutta olla luovia ja kokeilevia sekä uskallusta muuttaa maailmaa.

Turvallinen

Luomme turvalliset puitteet torniolaisten sujuvalle arjelle. Toimintamme perustuu hyvän hallinnon periaatteisiin kuten palveluallttiuteen, yhteistyökykyisyyteen ja yhdenvertaisuuteen. Teemme työtä kaikkien torniolaisten hyväksi.

4. Kaupunkistrategian painopistealueet, tavoitteet ja toimenpiteet 2026–2030

4.1 Elinvoimainen kaksoiskaupunki

- ◆ Houkutteleva yritys ympäristö
- ◆ Pohjoisen vihreän teollisuuden ja uusiutuvan energian edelläkävijä
- ◆ Vahvistuva liikenteen ja logistiikan keskus
- ◆ Lumovoimainen matkailukohde
- ◆ TornioHaparandan kehittäminen pohjoisen rajattomana kaupallisena keskuksena
- ◆ Elävä yhteinen kaupunkikeskusta ja mahdollisuuksien maaseutu
- ◆ Elinvoimaa ja työllisyyttä edistävät palvelut yhdessä Meri-Lapin työllisyysalueen kuntien kanssa

4.2 Rajattoman arjen ja sujuvien palveluiden viihtyisä kotikaupunki

- ◆ Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset
- ◆ Viihtyisä ja houkutteleva kotikaupunki
- ◆ Turvallinen, terveellinen ja kestävä asuinympäristö
- ◆ Elinikäistä oppimista tukevat kasvatus- ja opetuspalvelut

4.3 Yhdessä uudistuva kaupunkiorganisaatio

- ◆ Tulevaisuuden työkykyä ja arjen sujuvuutta tukeva työpaikka
- ◆ Tasapainoinen kuntatalous
- ◆ Digitalisoituvat palvelut
- ◆ Toimiva johtamisjärjestelmä

4.1 Elinvoimainen kaksoiskaupunki

Houkutteleva yritysympäristö

- ◆ Hyvää yritysilmapiiriä ja elinvoimaa vahvistava elinkeinopolitiikka
- ◆ Tornion kilpailukyvyyn vahvistaminen sijoittautumiskohteena
- ◆ Osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen, myös kansainvälisiltä markkinoilta
- ◆ Elinkeino-ohjelman laatiminen

Pohjoisen vihreän teollisuuden ja uusiutuvan energian edelläkävijä

- ◆ Uusiutuvan energian hankkeiden edistäminen
- ◆ Uusien yritysalueiden toteuttaminen
- ◆ Kansallisen vedyn siirtoverkoston edistäminen ja hyödyntäminen yritysalueiden kehittämisessä

Vahvistuva liikenteen ja logistiikan keskus

- ◆ Joukkoliikenneyhteyksien parantaminen, mm. rajat ylittävä henkilöjunayhteys, lentoliikenne, seutuliikenne, joukkoliikenteen solmukohtat
- ◆ Kestävien liikkumismuotojen kehittäminen
- ◆ Huoltovarmuus ja sotilaallinen liikkuvuus -investointien edistäminen Tornioon

---

Lumovoimainen matkailukohde

- ◆ Matkailun toimintaedellytysten vahvistaminen
- ◆ Matkailuinvestointien houkuttelu Tornioon, lähinnä majoitus-, ravitsemus- ja ohjelmapalvelut
- ◆ Matkailutoimialan tarpeiden huomioiminen kaupungin palvelujen kehittämisessä
- ◆ Kukkolankosken alueen kestävä kehittäminen
- ◆ Perämeren saariston matkailullinen hyödyntäminen

TornioHaparandan kehittäminen pohjoisen rajattomana kaupallisena keskuksena

- ◆ Rajat ylittävän kaupallisen yhteistyön vahvistaminen
- ◆ Saavutettavuuden ja asiointikokemuksen parantaminen
- ◆ Elämys-, tapahtuma- ja matkailutarjonnan vahvistaminen kaupan rinnalla
- ◆ Investointien ja yritystoiminnan edistäminen

Elävä yhteinen kaupunkikeskusta ja mahdollisuuksien maaseutu

- ◆ TornioHaparandan yhteisen kaupunkikeskustan kehittäminen rajayhteistyössä. Mm. uusi tulli, rajapuisto, Tornionjoen rantapromenadi, Tullinranta, Sillankorva
- ◆ Rantakadun kulttuurisataman kehittäminen Tornion ydinkeskustan kulttuurikeskittymänä
- ◆ Tapahtumien Tornio -brändin vahvistaminen. Edistetään tapahtumatuotantoa kuntalaisten ja yhdistysten yhteistyöllä. Suurimmat kaupungin järjestämät ja yhteistyötapahtumat 2026–2029: valtakunnalliset kotiseutupäivät '26, Oulu26, PIOT Saman meren äärellä '26, Pohjoisen Forum '27, HappyNewTwice (vuosittain)
- ◆ Alkutuotannon kehittäminen ja turvaaminen sekä maaseutuyrittäjyyden vahvistaminen

---

Elinvoimaa ja työllisyyttä edistävät palvelut yhdessä Meri-Lapin työllisyysalueen kuntien kanssa

- ◆ Kuntaekosysteemin tehokas hyödyntäminen työllisyyden edistämisessä
- ◆ Kustannustehokkaita, tarpeeseen vastaavat ja helposti saavutettavat työllisyyspalvelut

4.2 Rajattoman arjen ja sujuvien palveluiden viihtyisä kotikaupunki

---

Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset

- ◆ Kaikkien väestöryhmien hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa
- ◆ Sujuvat, hallintorajat ylittävät yhteistyömallit
- ◆ Vanhemmuuden tuen vahvistaminen varhaiskasvatuksesta perusopetukseen / 2. asteelle
- ◆ Hyvien väestösuhteiden edistäminen
- ◆ Vaikuttamistoimielinten toiminnan kehittäminen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen palveluiden kehittämisessä
- ◆ Kylä- ja kaupunginosayhdistysten ja muiden järjestöjen toiminnan tukeminen
- ◆ Osallisuuden vahvistaminen palveluiden kehittämisessä
- ◆ Kuntalaisten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukeva asukasviestintä

Viihtyisä ja houkutteleva kotikaupunki

- ◆ Tornion yleiskaava 2040 hyväksyminen ja toteuttaminen
- ◆ Maapoliittisen ohjelman päivittäminen yleiskaavan saatua lainvoiman
- ◆ Asuinalueiden kehittäminen niiden erityisyys ja väestön palvelutarpeet huomioiden
- ◆ Kaupunkimarkkinoinnin kehittäminen

Turvallinen, terveellinen ja kestävä asuinympäristö

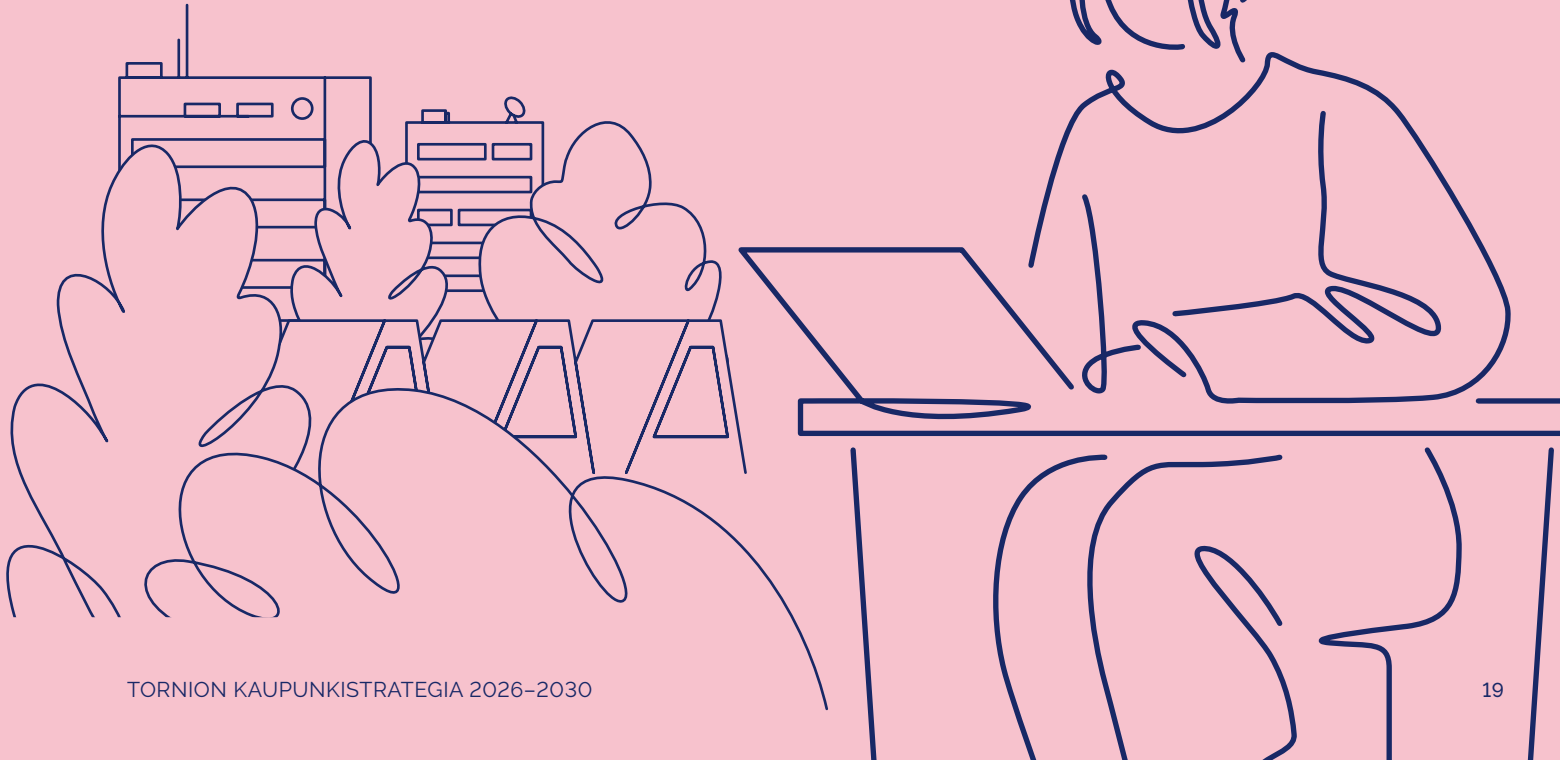
- ◆ Liikenneturvallisuuden suunnitelmallinen kehittäminen
- ◆ Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ilmasto-suunnitelman mukaisesti
- ◆ Kriisivalmiuden ja varautumisen suunnitelmallinen edistäminen
- ◆ Turvallisuusyhteistyö Haaparannan kanssa

Elinikäistä oppimista tukevat kasvatus ja opetuspalvelut

- ◆ Monipuolisten ja laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalveluiden kehittäminen vastaamaan kysyntää
- ◆ TornioHaparanda-rajayhteistyön kehittäminen varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluissa
- ◆ Tornion aseman vahvistaminen toisen asteen koulutuksen keskuksena Lapissa
- ◆ Tiivis oppilaitosyhteistyö erityisesti Lapin AMK:n, ammattiopisto Lappian, ammattiopisto Luovin ja Peräpohjolan Opiston ja Tornion kansalaisopiston kanssa

4.3 Yhdessä uudistuva kaupunkiorganisaatio

Tulevaisuuden työkykyä ja arjen sujuvuutta tukeva työpaikka

Lapin vetovoimaisin kuntatyöyhteisö

- ◆ Työn tuloksellisuutta, turvallisuutta ja työkykyä tukeva johtaminen
- ◆ Henkilöstön osaamisen ja muutoskyvykkyyden kasvattaminen
- ◆ Työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä lisäävien toimintatapojen kehittäminen
- ◆ Toimialojen välisen yhteistyön kehittäminen

Tasapainoinen kuntatalous

- ◆ Tornion kaupungin talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano ja uusien toimenpiteiden sisällyttäminen. Talouden tasapainottamistavoitteen tarkempi määrittäminen vuoteen 2030
- ◆ Talousarvioprosessin ja talouden ennusteiden tarkentaminen
- ◆ Talous- ja hankintaosaamisen ylläpito ja vahvistaminen
- ◆ Investointien priorisointi ja jaksottaminen

Digitalisoituvat palvelut

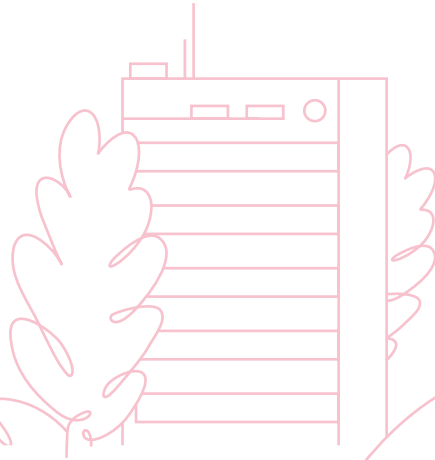
Digitaalisesti rajaton – rajattomasti digitaalinen

- ◆ Älykkäät palvelut ja sujuvampi arki
- ◆ Digitalisoituva rakennettu ympäristö
- ◆ Tehokkaat digitaaliset toimintatavat ja osaaminen

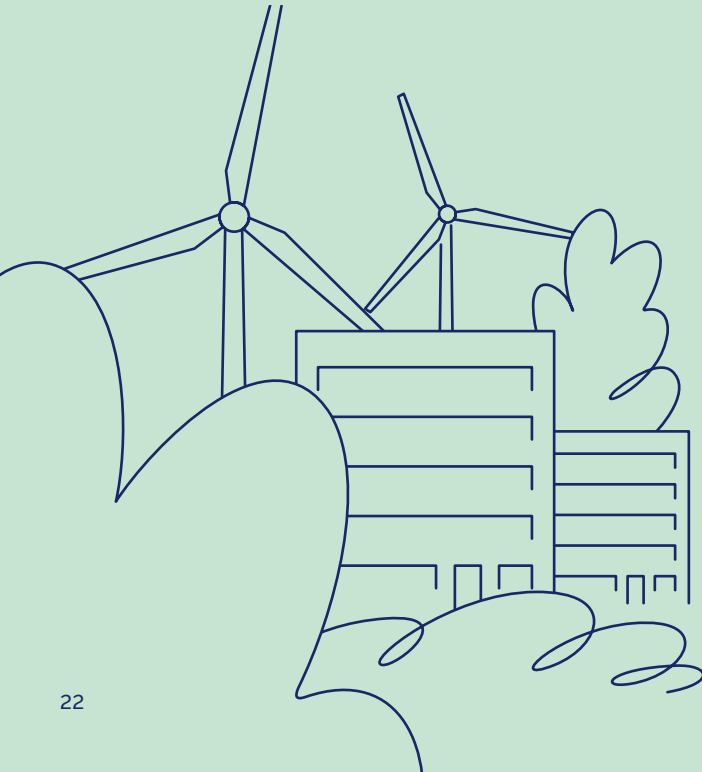

Toimiva johtamisjärjestelmä

- ◆ Johtamisjärjestelmän jatkuva kehittäminen
- ◆ Kuntakonsernin oikeudellinen edunvalvonta
- ◆ Hyvän hallintotavan ohjelman laatiminen
- ◆ Omistajapolitiikan ja -ohjauksen tuloksellisuuden arviointi ja kehittäminen

5. Tornion kaupungin kärkihankkeet 2026–2030

Tornion kärkihankkeet muodostetaan kuuden teeman ympärille. Teemat konkretisoituvat käytännön toimenpiteiksi esimerkiksi kehittämis- ja investointihankkeiden, edunvalvontatyön, tapahtumien ja kaavoituksen kautta.

Kaikille kärkiteemoille perustetaan poikkiallinnolliset ohjausryhmät, jotka koordinoivat toimenpiteiden toteutumista. Teemojen vetovastuu jaetaan eri toimialoille.

Kärkihankkeiden etenemisestä raportoidaan kaupunginvaltuustolle ja -hallitukselle osavuosisikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1

UNICEF Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin toimeenpano

2

Kukkolankosken alueen kestävä kehittäminen (UNESCO aineeton kulttuuriperintö, alueiden käyttö, kestävä matkailu)

3

Uusiutuvan energian ja teollisuuden vihreän siirtymän hankkeiden edistäminen

4

Liikenteen edunvalvontahankkeet

5

Kulttuuri- ja matkailukohteiden kehittäminen (ml. virkistysalueet ja reitistöt)

6

Tornion kaupunkikeskustan vetovoimaisuuden vahvistaminen

6. Strategiamittarit

Mittari

Kuvaus

Väestö

Väkiluku 31.12. ja
muutos - % 1-12 kk

Alueella työssäkäyvät
(työpaikat), lkm

Työttömyysaste %

Henkilöstö

Henkilöstötyövuosien määrä
Sairauspoissaolot
Suosittelemalukkuus NPS

HYTE-kerroin

Prosessi-indikaattorit (15 kpl)
Tulosindikaattorit (5 kpl)

Liikunnan ja kulttuurin
TEA-viisari

Kuntakonsernin talouden
tunnusluvut

Kuntalaki 410/2015:
110 §, 118 § ja 119 §

Mittari

Kuvaus

Erillistutkimukset

Imago- ja vetovoimatut-
kimukset, kuntalais- ja
päättäjätutkimukset, yrittäjien
kuntabarometri, EVP-indeksi,
WSP Alueiden tutkimus ym.

Matkailun majoitustilasto,
rekisteröidyt yöpymisvrk:t

Kt CO₂e päästöt

-70 % 2007 -> 2035
Tornion ilmastosuunnitelman
tavoite

Palvelutuotannon netto-
käyttökustannukset € / as.

7. Kaupunkistrategian toimeenpano, seuranta ja arviointi

Tornion kaupungin ja konsernin toimintaa johdetaan voimassa olevan kaupunkistrategian mukaisesti.

Strategia ohjaa koko kaupungin kehittämistä ja on lähtökohtana kaupungin kehittämiselle. Tornion kaupungin talousarviot ja suunnitelmavuodet laaditaan siten, että ne toteuttavat voimassa olevaa kaupunkistrategiaa ja edellytykset kaupungin tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tornion kaupungilla on yksi kaupunkitason strategia ja siitä johdettavat asiakirjat (ohjelmat, suunnitelmat) ovat strategian toteuttamisohjelmia.

Uuden kaupunkistrategian myötä ohjelmia uudistetaan ja ajantasaistetaan vaiheittain siten, että ne toteuttavat voimassa olevaa kaupunkistrategiaa.

Strategian toimeenpano edellyttää onnistunutta strategiaviestintää eri kohderyhmien suuntaan.

Sisäisiä kohderyhmiä ovat mm. kaupungin luottamushenkilöt, esihenkilöt, työntekijät sekä konserniyhteisöt. Ulkoisia kohderyhmiä ovat mm. kuntalaiset, elinkeinoelämä, oppilaitokset ja muut kaupungin sidosryhmät.

Tornion kaupunkistrategia on kaikkien saatavilla osoitteessa **tornio.fi**.

8. Kaupunkistrategian toteuttamishjelmat

Tornion kaupunki- strategian merkittävimpiä toteuttamishjelmia ovat:

Uudet laadittavat:

- ◆ Elinkeino-ohjelma
- ◆ Viestintä- ja markkinointiohjelma
- ◆ Kulttuuriohjelma
- ◆ Hyvän hallintotavan ohjelma
- ◆ Metsäohjelma

Ajan tasalla olevat:

- ◆ Ilmastosuunnitelma (2025)
- ◆ Meri-Lapin työllisyysstrategia (2024)
- ◆ Talouden tasapainottamishjelma (2024)
- ◆ Digiohjelma (2024)
- ◆ Meri-Lapin kotoutumishjelma (2024)
- ◆ Omistajapoliittinen ohjelma (2023)

Päivitystarve tunnistettu:

- ◆ Henkilöstöohjelma (2022)
- ◆ Hyvinvointi- ja turvallisuusohjelma (2022)
- ◆ Matkailun masterplan (2019)
- ◆ Maapoliittinen ohjelma (2014), yleiskaavan jälkeen
- ◆ Yleiskaava 2021 (2010) -> 2040

Visio: Rajaton Tornio 2035

TOIMINTAPERIAATTEET

**Kestävä
Rohkea
Turvallinen**

TOIMINTA-AJATUS

**Hyvän elämän ja
kestävän kasvun
mahdollistaja**

PAINOPISTEALUEET, TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Elinvoimainen kaksoiskaupunki

- ◆ Houkutteleva yritysympäristö
- ◆ Pohjoisen vihreän teollisuuden ja uusiutuvan energian edelläkävijä
- ◆ Vahvistuva liikenteen ja logistiikan keskus
- ◆ Lumovoimainen matkailukohde
- ◆ TornioHaparandan kehittäminen pohjoisen rajattomana kaupallisena keskuksena
- ◆ Elävä yhteinen kaupunkikeskusta ja mahdollisuuksien maaseutu
- ◆ Elinvoimaa ja työllisyyttä edistävät palvelut yhdessä Meri-Lapin työllisyysalueen kuntien kanssa

Rajattoman arjen ja sujuvien palveluiden viihtyisä kotikaupunki

- ◆ Hyvinvoivat ja osallistuvat kuntalaiset
- ◆ Viihtyisä ja houkutteleva kotikaupunki
- ◆ Turvallinen, terveellinen ja kestävä asuinympäristö
- ◆ Elinikäistä oppimista tukevat kasvatus- ja opetuspalvelut

Yhdessä uudistuva kaupunkiorganisaatio

- ◆ Tulevaisuuden työkykyä ja arjen sujuvuutta tukeva työpaikka
- ◆ Tasapainoinen kuntatalous
- ◆ Digitalisoituvat palvelut
- ◆ Toimiva johtamisjärjestelmä

Lataa digitaalinen Tornion
kaupunkistrategia 2026–2030

Tornio.fi

Tornio

Tornion kaupunki
Suensaarenkatu 4
95400 TORNIO